

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 21 stycznia 2026 r.

WP-R.4131.3.2026

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 oraz art. 92 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

§ 2 ust. 1 i 2 uchwały Nr XVIII/102/2025 Rady Gminy Mirów z dnia 30 grudnia 2025 r. *w sprawie ustalenia diet oraz sposobu ustalenia należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy.*

Uzasadnienie

Rada Gminy Mirów podjęła w dniu 30 grudnia 2025 r. uchwałę Nr XVIII/102/2025 *w sprawie ustalenia diet oraz sposobu ustalenia należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy.*

Uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 5 stycznia 2026 r. i z urzędu została poddana kontroli legalności. Analiza treści uchwały wykazała, że została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa, w związku z powyższym organ nadzoru 19 stycznia 2026 r. wszczął postępowanie nadzorcze.

Rada Gminy Mirów, wskazując jako podstawę prawną ww. uchwały art. 25 ust. 4 i 8 ustawy *o samorządzie gminnym*, ustaliła w § 2 ust. 1 zryczałtowaną dietę dla Przewodniczącego Rady, poprzez przyznanie miesięcznego ryczału w wysokości 1900,00 zł., natomiast w § 2 ust. 2 ww. uchwały ustaliła zryczałtowaną dietę dla Wiceprzewodniczącego Rady w wysokości 1600 zł.

Rada uregulowała przysługującą Przewodniczącemu oraz Wiceprzewodniczącemu dietę ryczałowo, bez wskazania zasad jej przyznawania, w szczególności zasad zwrotu diety

w sytuacji, gdy Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący nie wykonują swojej funkcji przez dłuższy okres czasu. Należy przy tym zauważyć, że Rada Gminy odmiennie uregulowała sposób ustalania diet radnych, bowiem w ich przypadku została ustalona wysokość diety podstawowej dla radnego w kwocie 400 zł (§ 1 uchwały). Ponadto, zgodnie z § 3 ww. uchwały podstawą wypłaty należności jest obecność radnego na sesji, posiedzeniu komisji, potwierdzona podpisem na liście obecności. Radni otrzymują zatem swoją dietę tylko, gdy uczestniczą w sesjach Rady. Natomiast w świetle postanowień uchwały Przewodniczący oraz Wiceprzewodniczący otrzymują dietę niezależnie od obecności na sesjach, uczestniczenia w posiedzeniach komisji, a także niezależnie od tego czy rzeczywiście sprawują swoją funkcję.

Należy stwierdzić, że zgodnie z przywołanym w podstawie prawnej uchwały art. 25 ust. 4 i 8 ustawy *o samorządzie gminnym*, Rada Gminy ma uprawnienie do określania wysokości diet przysługujących radnemu, a zasady przyznawania diety radnemu nie wykluczają możliwości ustalenia diety w formie ryczałtu, jak to uchwaliła Rada w stosunku do Przewodniczącego oraz Wiceprzewodniczącego Rady. Uchwała Rady Gminy, ustalająca wysokość diety, ujętej jako określona miesięcznie kwota, powinna przewidywać jednak możliwość jej pomniejszenia w razie absencji radnego na posiedzeniach rady czy komisji oraz w związku z niewykonywaniem przez niego innych obowiązków. Każdy ryczałt powinien stanowić odzwierciedlenie rzeczywiście poniesionych wydatków, względnie, rzeczywiście nieosiągniętego dochodu, które ma kompensować. Nie jest dopuszczalna sytuacja, gdy radny, a w tym przypadku Przewodniczący Rady lub Wiceprzewodniczący Rady, otrzymują miesięcznie stałą, zryczałtowaną dietę, pomimo tego, że nie wykonują swoich obowiązków, i tym samym nie ponoszą żadnych kosztów związanych z pełnieniem tych funkcji. Brak jasnych zasad dotyczących ustalenia wysokości diet sprawia, że ustalona w stałej kwocie dieta w formie ryczałtu miesięcznego traci charakter rekompensacyjny, a przyjmuje charakter stałego, miesięcznego wynagrodzenia, niezależnego od kosztów związanych z pełnieniem funkcji, co jest zaprzeczeniem idei zapewnienia wyrównania finansowego odpowiednio do kosztów poniesionych w związku z wykonywaniem mandatu.

Powyższe stanowisko wynika z utrwalonego orzecznictwa sądów administracyjnych. Przykładowo w wyroku z dnia 25 lutego 2020 r., Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie stwierdził: *Dieta stanowi rekompensatę za utracone przez radnego zarobki, a zatem nie jest świadczeniem pracowniczym. Tym samym przyjąć należy, że art. 25 ust. 4 u.s.g. zawiera upoważnienie dla organu stanowiącego gminy do sprecyzowania reguł (zasad), na jakich przysługiwać będzie rekompensata (wyrównanie wydatków i strat) w związku z wykonywaniem mandatu radnego* (sygn. akt II SA/Wa 2121/19).

Jednocześnie w orzecznictwie sądowoadministracyjnym dopuszcza się wprowadzenie diety o charakterze ryczałtowym, jednakże nie może to prowadzić do sytuacji powstania stałego miesięcznego wynagrodzenia niezależnego od udziału w pracach organów gminy. *Dieta winna określać konkretną kwotę za udział w każdym odbytym posiedzeniu sesji, zarządu czy też komisji, ewentualnie w ustalonej kwocie, która ulega proporcjonalnemu obniżeniu z uwzględnieniem wszystkich dni w miesiącu kalendarzowym za każdy dzień niewykonywania funkcji określonej w uchwale i nie może przekroczyć limitu określonego w ustawie i rozporządzeniu* (wyrok WSA w Warszawie z 17 grudnia 2019 r., sygn. akt II SA/Wa 1230/19). Również w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 26 czerwca 2014 r. (sygn. akt II OSK 406/14) zajęto stanowisko, według którego: *W sytuacji, gdy ustalenie świadczenia następuje w formie ryczałtu, brak przewidzianych potrąceń diety za przypadki nieobecności przewodniczącego na posiedzeniach, czy innych obowiązkowych czynnościach, sprawia, że nie mamy już do czynienia ze świadczeniem wyrównawczym (kompensacyjnym).* Taką linię orzecniczą przyjęto konsekwentnie także w nowszym orzecznictwie (por. wyroki NSA z 27 czerwca 2023 r., sygn. akt III OSK 2472/21 oraz z 14 czerwca 2022 r., sygn. akt III OSK 5279/21).

Jeżeli zatem Rada decyduje się na wprowadzenie diety kształtowanej w sposób ryczałtowy, jej określenie winno wprowadzać takie zasady wypłaty, które obejmują całą aktywność radnego, związaną z pełnieniem przez niego funkcji w Radzie.

Regulacja § 2 ust. 1 i 2 uchwały jest więc w sposób istotny sprzeczna z przepisem art. 25 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym i nie może pozostać w obrocie prawnym.

Biorąc pod uwagę powyższe, należało orzec jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia, którą należy wnieść za pośrednictwem Wojewody Mazowieckiego.

Informuję, że rozstrzygnięcie nadzorcze, z dniem jego doręczenia, wstrzymuje wykonanie uchwały, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z mocy prawa.

WOJEWODA MAZOWIECKI

Mariusz Frankowski

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/